

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám
12
fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy szám
12
fillér.

A levante oktatók bebörtönzése.

A képviselőház külügyi bizottságának legutóbbi ülésén Karafiáth Jenő képviselő felhívta a közfigyelmet a csehszlovák köztársaság hatóságainak olyan visszaéléseire, melyek flagrantly megsértik a nemzetközi jogot. Egyes levante oktatókat ugyanis, akik cseh vízummal látogatnak el szülőföldjükre, egyszerűen megidéznek és elítélik azért, mert Magyarországon népegészségügyi és pedagógiai érdekek ápolására működő társadalmi egyesületek levante tagjainak oktatásával és művelésével foglalkoznak. Többnyire elemi iskolai tanítók azok, a jóhiszemű magyarok, akik a cseh jogrendben bizakodva gyanútlanul átmennek a csehek által megszállott területekre. Így itéltek el egy évi börtönre Fazekas János hollóházai, Bodor Balázs somoskői, Fekete Elek pacini levante oktatókat, de ezenkívül még másokat is.

Ez a brutalitás betetőzi azoknak a jogtalan cselekedeteknek sorozatát, amelyeket a népek szabadságát és felszabadítását hirdető utóállamok egyre-másra elkövetnek. A levante egyesületek mint társadalmi alakulatok Magyarországon törvényes alapon működnek. A levante oktatás, mint társadalmi mozgalom Magyarországnak olyan belügye, amelybe egy külhatalom sem avatkozhatik be. A megszállott Felvidékről származó és imigyen zaklatott, sőt elítélt levante oktatók többnyire családi és vagyoni ügyek rendezése végett nem titokban, szölkve, hanem szakályszerűen látomozott utlevéllel keltek át a határon és egy mozdulattal, vagy hanggal sem bántják a cseh állam berendezéseit és uralkodó szellemét: Pedig volna okuk rá bõven, mert bizonyára felháborodva látják a helyszínen a nagyzási mániában szenvedő cseh állam hatóságainak és irányadó köreinek magyarfaló visszaéléseit. Csendesesen megülnék és mégis rájuk rontanak a cseh hatóságok. Ezeket az anomáliákat tovább bírni lehetetlen. Az egész magyar nemzet közvéleménye osztatlan lelke-

sedéssel csatlakozik Karafiáth Jenő felszólalásához s az egész magyarság mint egy ember kívánja, követeli a momentán hatalommal visszaélők kérdőre vonását.

A nemzetközi jognak eleme, hogy az idegen országban tartózkodó magyar állampolgár, ha csak az illető állam közrendjét és közbiztonságát nem veszélyezteti, a hatóságok közvédelme alatt áll. Mernék-e például a csehek — mondjuk pl. — lord Rothermere angol állampolgárt vexálni, vagy pláne letartóztatni azért, mert világszerte hirdeti a békeszerződések igazságtalanságát, szóval egyenesen a cseh állam lényébe vágó gondolatot. Bizonyára nem. Logikus tehát és az elszakítás ténye által előállított komplikált családi, vagyoni jogi,

társadalmi és egyéb helyzeteknek következménye, hogy az ilyen címen a Felvidék e jogosan átutazó polgáraink salvus conductust élvezzenek.

A külügyminiszter maga is ezen az állásponton van s Karafiáth Jenő felszólalására nyomban készséggel megígérte a bizottságnak, hogy a közeljövőben részletes felvilágosítással fog szolgálni erről az ügyről, de eddig is megteszi mindazokat a diplomáciai intézkedéseket, amelyek hasonló esetek ismétlődésének elkerülése céljából megteendők. Örömmel konstatáljuk, hogy külpolitikai vonatkozásokban egyetemes az egész magyar közvélemény s a magyar kormány egy pillanatra sem vonakodik, hogy teljes erejével a nemzet jogos kívánsága mellé álljon.

szerdán adták át a közkörháznak

Az újabb nagyobb számú megbetegés okát október második felében fellépett melegebb időjárásra és az ezzel kapcsolatos légyelszaporodásra vihetjük vissza, bár nincs kizárva az se, hogy a vásár okozta nagy idegenforgalom volt befolyással a tifusz terjedésére.

A jelenlegi tifusz esetek is a külvárosokban fordultak elő s igen sok közöttük a fiatalok és a gyermek.

A tisztifőorvosi hivatal minden lehetőséget elkövet a baj okának és kútforrásának kiderítésére s a járvány megállítására, illetve minél szűkebb korlátok közé szorítására.

Állandó ellenőrzés alatt tartja az összes korcsmákat vendéglőket, kávéházakat élelmiszerkereskedőket, pékeket, cukrászdákat, vegyeskereskedéseket, tejcsarnokokat s piaci vizsgálatokat tart. Minden egyes új megbetegedés esetén kiszáll a helyszínre, nyomoz az esetleges fertőzések kútforrásai után, állandó megfigyelés alatt tartja az összes fertőzöttet. Végezteti a kutak bakteriologiai vizsgálatát, a vízfordó lajtásokat több ízben orvosi vizsgálat alá vette, minden egyes esetben bakteriologiai vizsgálatot végeztetett, amely negatív eredményű volt.

A tisztifőorvos a bajai orvosokat összehívta kari értekezletre, ahol referált a tifusz jelenlegi állásáról, a tett intézkedésekről s ezzel kapcsolatban értékes vitát provokált. Egyben nyomatékosan felhívta a jelenlevő orvosokat, hogy a legcsekélyebb tifusz-gyanu esetén a tisztifőorvosi hivatalt azonnal értesítsék, mert csak ezután reméli a tifuszjárványnak gyors letörését.

A tifuszjárvánnyal kapcsolatban meg kell állapítanom még, hogy a város lakossága a tett hatósági intézkedéseket nem tartja be, nagy indolenciával viselkedik a már komoly járvánnyal szemben s állandó nehézségeket gördít a tett intézkedések megtartása elé.

A fertőző megbetegedések közül előfordult még 2 vérhas, 2 vörheny és 9 bárányhimlő.

A tisztifőorvosi hivatal a hó-

Csalt a bajai tifusz-járvány.

Nemcsak hogy nem szűnt meg, de még csak nem is csökkent, hanem emelkedett. — A kórház nem képes már befogadni a tifusz betegeket s azért helyezik el őket a szegényház elkülönített termeiben.

Aktiv Baja város népesedési mozgalma.

A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos a következő jelentését olvasta fel Baja város október havi egészségügyi helyzetéről:

A születések száma 51, 27 fiú, 24 leány és 1 halvaszületés. A halálozások száma 40: ezek közül tüdővészben elhalt 5, fertőző betegségben 2, hasihagymázban és vérhasban pedig 1—1. Egy éven aluli halálozás 6 esetben fordult elő: ezek közül 4 bélhurut, 1 gyermekaszály és 1 tüdőgyulladás.

A fertőző megbetegedések közül már a múlt hónapban jelentett tifuszjárvány változatlan erősséggel áll fenn. Az októberben bejelentett esetek száma 23, ezek közül 7 vidéki. A megbetegedések legnagyobb része még szeptember hóról ered, azoknak pozitív tifuszmegállapítása csak októberben vált bizonyossá, úgy hogy a megbetegedések háromnegyed része október első napjaira esett. Október második felében a bejelentett esetek

száma 7 volt, amiből bizony reméltük következtetni, hogy a tifusz fertőzések lassan meg fognak szűnni. Sajnos, ezen reményünk nem vált valóra, mert november első napjaiban tíz új tifusz eset jutott tudomásunkra. Ezen nagyszámú új tifusz megbetegedés a kórház befogadó képességét a minimumra csökkentette: ma a helyzet az, hogy a kórházban 22 tifuszbeteg van elhelyezve s jelenleg egy üres ágy áll még rendelkezésre. Ezen 22 tifusz esetből 17 vidéki.

A hirtelen szaporodó tifusz betegek miatt gondoskodnunk kellett a betegeknek kórházon kívüli való elhelyezéséről. Ezt a kérdést úgy oldottuk meg, hogy a városi szegényházban két szobát kiürítettünk s a szegényház többi részétől elkülönítettük oly módon, hogy oda illetéktelen egyének bejutni nem tudnak. Ezzel 20 beteg elhelyezését tettük lehetővé megfelelő módon.

A betegek kezelését, ápolását és ellátását a közkörház vállalta magára. Ezt az új betegosztályt

Finom kötött áruk

Uri divat ujdonságok

Szavatolt minőségű cipő

FENYVESI ÁRUHÁZBAN.

a polgári iskola 4 osztályával nem egyenlő értékű s az elemi iskola 8 osztályát jelesen végző tanulók a női ipariskolába csak úgy lennének felvehetők, ha valamely polgári leányiskolában az I-IV. osztály anyagából sikeres különbözőzeti vizsgálatot tesznek. A m. kir. vallás- és közoktatás-

ügyi miniszter urnak ez az elvi döntése természetesen az állami felső ipariskolákra és az állami ipari szakiskolákra is vonatkozik, minthogy ezekre az iparoktatási intézetekbe való felvétel szintén a polgári iskola 4 osztályának elvégzéséhez van kötve.

Győződjék meg, hogy férfi és női ruhát a világhírű német vegyészeti kimagasló módszereivel csak

Pálcsics Pál -nál tisztíthatja illetve festetheti
B A J A.

Főüzlet: Erzsébet kir.-né u. 13. Gyár: Kigyó u. 5. PLISSÉ I GOUVRÉ I

Gallér, kézelő tisztítása Baján a legolcsóbban! drb-ként 12 fillér.

Olaszy Sándor
portrait-festő
művészte.

A művészetek szétagoltságában mindenkor a legelőkelőbb helyet foglalta el a képzőművészet, emmenter a képirás, amely minden nép nyelvén egyforma, csak a kifejezési mód különböző, mert a fejlődés törvénye s divatos áramlatok hatása szerint sűrűn változik, de újat itt sem igen tudnak produkálni.

A festőművészet tehát mindenképen kulturát jelent a zemet, de sőt az egyén életében is. Mi különös megértéssel és méltánálással vagyunk mindenkor minden festő és képiállítással iránt, amely Baján nyílik meg, mert úgy véljük, hogy minden képiállítással feltétlenül kulturát jelent a város életében.

Hangsúlyozottan vonatkozik ez a megállapításunk a Nemzeti Szállodában most álló képiállításhoz, amelyen arrivált festőművészek márkás képei kerülnek bemutatásra beépítve nélkül. A művészetben való elmélyülés, művészek színes álmaiban való gyönyörködés hatványozott lelki-kulturát jelent.

Ezért ajánljuk mindenkinek, hogy tekintse meg ezt a kiállítást, amelynek vezetője a talentumos portrait-festő, Olaszy Sándor a vezetője, aki eddig mint egy 5-6 helybeli portrait-festő, amelyek beszédesek, frissek és elevenek. A megoldásuk olyan erőteljes s annyi lendület, annyi élet van ezekben a portrait-kban, hogy szinte megelevenednek a vásznon és beszélnek. Érdemes már csak ezen helybeli portrait-galéria miatt is megtekinteni ezt a kiállítást, mert így módja van mindenkinek megismerkednie a legújabb festészeti törekvések-

kel is, amelynek egyik zseniális képviselője Rudnay György leghatásosabb tanítványa: az ösztönös művész: Olaszy Sándor.

(chl)

Hol van még szép kirakat Baján a Magyar Hét alkalmából?

A Független Magyarország tegnapi számában már ismertettük a Magyar Hét akció résztvevőinek díszoklevelekkel való kitüntetését, valamint a kirakatverseny eredményét is, amely a Független Magyarországnak a Fenyvesi Áruház kirakatában szerdán este kifüggesztett értesítéséből vált először hivatalosan is ismertté.

Ettől függetlenül is azonban meg kell állapítanunk, hogy külön élvezet ma végigmenni a belvárosi utcákon és belesni a művészi kirakatokba. Utólag meg kell még emlékeznünk néhány cég kirakatáról: így Diamant-Lajos kirakatairól, amelyek hivalkodó, cícomázó díszítés nélkül a gyártott áruk anyagszerűségét érvényesítik a csoportosításban. Ez a kirakat versenyen kívül állott.

De megállásra késztetik még az embert a Csermák és Schwéger könyvkereskedés, a nagytrafik elegáns kirakata, Lázár-Lajos két üzletének kirakata, a Gerté kozmetikai s vegyipari rúzsok, kölnivíz s puder készítményei, valamint pipere-cikkei, Huszár Arnold himzőüzletének kirakata, a kettő igazán értékes gobelinek, csipkék s nagy értékű képviselő asztalterítők, Wagner Antal könyvkereskedése, Bajai S. József szobrásznak ügyes öntvényei, bronzután-

zatu szobrai s pormárványból készített figurái, valamint dísz tárgyai, amelyek élénk feltűnést keltettek a Magyar Hét akciót megtekintő közönség soraiban, mert Bajai S. József munkáinak határozott fejlődés észlelhető.

Ugyanakkor rá kell még mutatnunk Rórárius József cukrász kirakataira is, ahol szintén feltétlenül magyar áru kerül mindennap a közönség elé.

— Temetés. Gály Gyuláné szül. Sándor Julianna november 6-án délután fél 5 órakor 76 éves korában meghalt. A Kálvária-kápolnában ravatalozták fel, ahonnan tegnap, november 8-án délután fél 4 órakor temették el. Az elkunyt az engesztelő szent miseáldozatot ma, 9-én reggel 8 órakor mutatták be a Kálvária-kápolnában. Az elhunytat férje, Gály Gyula nyug. m. kir. csendőrtiszt helyettes, mostoha leánya, dr. Kocsis Jánosné Gály Irma és dr. Kocsis János város tb. főjegyző gyászolják.

— Tisztességtelen verseny tárgyalás a törvényszéken. A bajai törvényszék tegnap tárgyalta egy bajai illatszertársító cégnek két másik bajai kereskedő ellen tisztességtelen verseny címén tett feljelentést. A bíróság tanukat hallgatott ki, akik nem igazolták a vádat, sőt a két cég ügyvédje, dr. Stern József úgy tette fel, hogy agent provokateur kérdésről volt szó. A bíróság elutasította a panaszt s fementette a két bajai kereskedőt.

— Az első kabaré és bál a bajai Hősök emlékszobra javára. Vasárnap, november 11-én este 8 órakor kabaréval egybekötött reggelig tartó táncmulatságot rendez az Ipartestület ösztözyes helyiségeiben a Bajai Posztógyári Sport Kör. A táncvigalom tiszta jövedelmének 10 százalékát a Baján felállítandó Hősi emlékszobor alapjára fordítják.

— Autó a kirakatban. Csütörtökön délután egy garai teherautó a Vörösmarthy utcában egy torlódás és összeütközés elkerülése végett hirtelen félre akart kitérni s felszaladva a járdára befutott az Új élet könyvkereskedés kirakatába, amelynek szélső ablaküvegét betörte és lemálasztotta a falról a vakolatot. A kár lényegtelen.

— Elütötte a motorkerékpár. Tegnap, csütörtökön délután a Vörösmarthy-utcában Farkas Mihály üvegkereskedő előtt Pfeil Péter baja-külföldi lakos motorkerékpárjával elütött egy asszonyt, aki az uttesten akart áthaladni. Az asszony nem szenvedett súlyosabb sérüléseket.

— Szívbetegség és érmeleszedésben szenvedőknél természetes „Ferenc József” keserűviz hasznos háziszor, melyből kora reggel egy pohárral bevéve az emésztőcsatornát jól kiöblítjük. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok bizonyítják, hogy a valódi Ferenc József viz kitűnő gyomor- és béltisztítószer, melynek hatása gyors és biztos. Kapható, drogériákban, gyógyszerárakban és fűszerüzletekben.

— Megérkeztek a hadikölcsön kérvények minták. A polgármesteri hivatal közli, hogy az egyes kisebb jövedelmű kötvény tulajdonosok támogatásáról intézkedő kormányrendelet végrehajtása során a szükséges és előírt kérvényminták megérkeztek s már kaphatók is november 10-től kezdve. A városházán a főjegyzői hivatalban minden felvilágosítást megadnak a támogatásra jogosult igénylő hadikölcsön-tulajdonosoknak, sőt a kérvényeket is díjtalanul megcsinálják. Egyben értesítünk mindenkit, hogy a hadikölcsön tulajdonosok támogatása ügyében minden irat, kérvény és beadvány bélyegmentes.

NYILTTÉR.

(3 rovatban közlőttekéri nem vállal felelősséget szerkesztőség.)

Felhívás!

SINGER IGNÁC bajai borkereskedő ellen 124,000,000 koronny értékű, 6 drb-ból álló (koronás úrlapu) váltók kiadása iránt pert indítottam a székszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltsége előtt.

Felhívok mindenkit, hogy a fent jelzett és aláírással ellátott váltókat saját érdekében ne váltsa.

Városiöd, 1928. évi november 6.

Boglutz Viktor

városiöldi gyógyszerész.

Ez legyen a magyar nép jelszava

Magyarország nagy s népe boldog csak akkor lesz, ha minden lakója magyar árut vesz.

Saját érdekében győződjék meg, hogy

Molnár

ruhátat vegyileg legszebben tisztít s fest.

Gallériái, kézelői habfahér s magas fényűek, s minden magyar által büszkén viselhetőek.

Plisszé. Gouvré.

Üzletek: BAJA, Erzsébet kir. u. 16. BONYHAD, TOLNA, SZEKSZÁRD.

U-F-A-N-T-A

Nov. 10-én, szombaton d. u. 6, este fél 9 órakor.

Ketten a lejtőn

Filmtörténet 8 f. — Fősz: Norma Schearer.

THÉRESE RAQUIN Házassági tragédia 10 f.

Nov. 11-én vasárnap d. u. fél 4, 6, este fél 9

Mariette királysága

Vigjáték 10 felvonásban. — Ezt megelőzi:

A z s a r n o k

Kalózdrama 8 f. Fősz: RAMON NOVARRO.

CORSO MOZI

Nov. 11-én, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 ó.

Az idény legnagyobb sportfilmje.

Utolsó round

Egy erős ember küzdelme a boldogságért 10 f. Fősz: Barl Brisson, Lilian Hall Davis. — Ezt megelőzi:

A FELKELŐ

(VEA VICTIS) A Rajna hőstörténete 10 felvonásban. Főszerepben: Albert Steinruck.

— H i r a d ó k. —

Fával telt
SALEOM-
MEMES
t é a
legolcsóbbanhódfarku ornyolt
cs é pMkő
lábazapcsőEgyszerű diszes
cemlapmozlap
legnagyobb méretben.Kutgrúk
mindenben.

V á u k

Kutpók

Esővíz-cékek

éő
angoklegújabb áron
háztólva.

GRHUT

TSA

Gyár: 160.
Város: 234.

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártelep: Világos u. 8. (Aatvásártér) Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald u. 13. Telefon 225.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cementcsöveket, cementcsőveket minden méretben, betonkerítéseket és mindenféle cementárut. — Műkormunkák szakszerű kivitelben. — Allandó raktáron: Uszódi dunakavics, cement, működőzatiék, cementfesték

Modern uri lakás

2 szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekkel azonnali beköltözésre **jutányosan kiadó.** Érdeklődni lehet Árpád u. 7. a.

**„KALOR“
a kályhák
királya**

előnyösen beszerezhető.

UTRY-nál

Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

SINGER varrógép

REG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN
**Kedvező fizetési feltételek*

**SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
BAJA, Erzsébet kir. u. 10.

**Szücs- és
szörme árukban
HOLCZER**

(Baja, Erzsébet kir. u. 24. sz.)

vezeti!

**Izléses!
Divatos!
Olcsó!**

Javítások és átalakítások is vállaltatnak.

Modern, 4 szobás fürdőszobás

családi ház

Czifrusz Ferenc ucca 11. sz. a. e l a d ó. Cím a kiadóhivatalban.

Keresek perfekt

gyors- és gépirónót,

tökéletes helyesirással. Ajánlkozók feltételeiket nyujtsák be a kiadóhivatalba. Cím a kiadóban.

Szabolcsi

rózsaburgonya,

valamint

Ella-burgonya

kapható. **Spitzer Dávid**
Baja, Árpád u. 4. — Tel. 211.
Megrendeléseket házhoz szállítok.

**Fűszer, csemege, déli gyümölcs, gyarmatáru,
likőrök és borok legoicsóbb beszerzési forrása**

Özv. HENERÁRI Antalné és Fia
Telefon 70. cégnél, BAJA. Telefon 70.

A legkitűnőbb zamatu pörköltkávét-különlegességek. Friss déli gyümölcsökből állandó nagy raktárt tartunk. Tea és rumkülönlegességekből nagy választék. Teasütemény és caces árukból friss, nagy választék áll a t. vásárlóközönség rendelkezésére.

Könyves vevőinknek nagy kedvezményt nyújtunk.

Szörmét

nagy választékban, legmegbízhatóbban vásárolhat

MORMER FERENC

képesített szücsmesternél, Erzsébet kir. ucca 57.

Készít mindennemű szücsmunkákat, ugymint:

szörmebundákat, átalakításokat és javításokat
a legnagyobb szaktudással és szolid árak mellett.

Remington

írógépek, elismert legjobb minőségben,
18 havi részletfizetésre.

Képviselő: **Fränkel és Horváthnál**

Szörmedivat, ami a bajai hölgyeket érdekli!

Városunk hölgyközönségének nehéz gondot okoz, hogy vajjon hol szerezzék be a téli szörmeszücsüket. Mert igen fontos, hogy elsőrangú szörmét kapjon feltétlen megbízható cégtől. Mink, akik jól ismerjük városunk szülöttjét, Reichenberg szücsmestert, nyugodtan ajánljuk Baja lakosságának, mert biztosak vagyunk abban, hogy kipróbált jó kiszolgálásban lesz részük. A külföldi tanulmány útján szerzett tapasztalatai nagy előnyére szolgálnak vásárló közönségének.

Tehát bajai hölgy csak Reichenberg szücsmester és szörme-áruház tulajdonosnál vásároljon. Budapest, Belváros IV., Hajó-utca 16. Sütő-utca sarok.

REICHENBERG JAKAB

szücs mester

Budapest, IV., Hajó-utca 16-18.

MEGÉRKEZETT

a legújabb típusu 500 köbcentis PUCH „JAP“

motorkerékpár

Megtekinthető a körzetképviselőnél:

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle **Eternit.**

Javításmentes az ETERNIT háztető.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

ETERNIT-TŰVEK HATSCHÉK LAJOS KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Kapható:

Kizárólag

Goldschmidt

Lajos

fatelepen,

Baja, Sugovica part

TÉGLA: MOHÁCSI és DUNASZEKCSŐI napi árban.